

Alexandru VAKULOVSKI

Urmas

Cei dintâi trăsniți

POLIROM
2021

Cuprins

1. 17 martie 1883, Curtea de Argeș	7
2. Joi spre vineri, 23 noiembrie 1923, lună plină	14
3. Paris, 1888	20
4. Puf	27
5. Cadavrul din boscheți	32
6. Cinema Fundoianu	38
7. Lăptăria Enache Dinu	44
8. Punct	50
9. Mitică Buzău	58
10. Păsările: prima observație	64
11. Vaca	78
12. Finul scroafel	82
13. Pahuci	88
14. Mesaje	92
15. <i>Contimporanul</i>	102

16. Păsările: a doua observație	108
17. Descompunere	112
18. Geo	117
19. Țândări	132
20. Bulgaria	135
21. Casa Capșa	142
22. Declarații	150
23. Primul	158
24. Don Pedro	165
25. Bobsleigh la Buștenari	170
26. 2 octombrie 1930	184
27. Sașa	187
28. 1922	190
<i>Urmuz. O scurtă bibliografie</i>	205

Finul scroafei

— Cipriane! Ai ajuns, în sfârșit!

— Demetrescule, și tu aici? Unde suntem?

— Mai avem de stat ceva până ne prindem, crezi că e așa de simplu?

Cei doi se îmbrățișează, trec unul prin altul, arată ca un om cu două capete și patru mâini care se îmbrățișează singur.

— Dar e foarte bine, e excelent aici, mult mai bine decât jos. Văd că aveți piscină, zice, uitându-se la nea Ion din poloboc, circ – la nea Mihai cu ațele lui, aveți și tron! Dar parcă nu-i de la comitetul central sau de la cenzură domnul, zice urmărindu-l pe Dimitrie, că are costum țărănesc...

— Nu sunt de-astea, Cipriane, gata, ai scăpat de autoevaluări pentru alții, acum totul e pentru tine aici.

— Noroc chior pe mine, Demetrescule, zice domnul scund, cu sprâncenele adunate, dar cu colțurile gurii ridicate, de parcă acum-acum vrea să trântescă una.

Cei doi s-au pomenit într-o bancă de școală, chicoțesc privind pe sub ea.

— Acum să nu te mai prind că rămâi repetent! zice Mitică.

— Da, gata, am ieșit din banda lui Mihalache ditai mamă și am intrat la pahuci! Că cineva de sus mi-a strigat: să nu furil, iar unul din ciracii lui tocmai ne-a dat o lecție cum să șterpelim ceasurile și portofelele.

— Acum stăm la rând ca dom' director să ne dea afară de la școală pe o zi, o săptămână, o lună, ca să ne mai dăm și noi cu lumea, să ne facem un program. Dar ce face omul ăla acolo?

— Te-ai apucat de recitat poezii, Mitică? Parcă nu-ți plăcea teatrul?!

— Lasă glumele, uite, jos!

— E filmul meu! zice Ciprian.

— Ehe, Buzău, zice Mitică.

— Uite cum se așază toate, zice Ciprian. N-a mai ieșit Buzăul din mine!

Un bărbat trece în partea din spate a unui han, intră în grajd, scoate de la o scroafă doi purceluși. Începe nebunia, scroafa e turbată, grohăie, se aruncă prin mâl, numără cu râtul puii și se dă cu capul și burta în gard.

Un copil cam crăcânat vine spre grajd. Fără să stea prea mult pe gânduri, intră la scroafă și purcei. Când copilul se apropie de un purcel să-l mângâie, scroafa îl apucă de palton și îl scutură.

— Ajutor! Scroafa îl sfâșie pe Georgică! urlă o femeie.

Într-un moment, grajdul e înconjurat de o grămadă de oameni, toți zbiară, acoperind grohăiturile scroafei și țipetele copilului, care e scuturat în toate părțile, iar din cap sar praștii, pușculițe, jucării de lemn și toate prostiile.

— Îl omoaaaaară!

— Georgică!

De furie sau de spaimă, scroafa îl scapă pe Georgică și grohăie de parcă e tăiată spre oamenii care acum s-au înarmat cu băte, crengi, hârlețe, oale, polonice și tot ce le-a căzut din cer în mâini. Își mai ia o dată avânt spre copilul crăcănat, îl apucă de un picior și îl scutură. Oasele trosnesc, gustul de sânge apare pe limbă, iar în capul copilului apare pentru prima oară disciplina.

O ploaie de obiecte cade peste scroafă și copil. Lui Georgică i s-au lungit picioarele. Și mâinile. Parcă desenează lucrurile din jur cu sângele ce țâșnește din el: ajutat un pic de colții scroafei, dar și de obiectele aruncate de oameni. Georgică răsuflă ușurat și închide ochii, în timp ce un topor se îndreaptă spre el, dar se înfige în țeasta bieteii scroafe, care încă grohăie cu creierul împrăștiat prin bălegar.

Georgică e cules de jos de data asta. Purcelușii rămași sunt îngroziți prin colțuri. Ce se va întâmpla cu ei?

Atmosfera se schimbă rapid, Georgică e deja Ciprian, mângălește niște hârtii și fixează o gaură în tavan ce duce spre cei doi de sus care mor de răs, reînvie și-i șoptesc ceva, dar nu se aude nimic și Ciprian scrie în continuare, urcă pe scenă, joacă, mii de oameni aplaudă, oamenii pleacă și în sala de spectacole intră porcii, mulți porci la costume, cu șepci cu steluță roșie, îl apucă pe bărbat de picioare, de mâini, de gură și îl sfâșie, dar el se ridică din nou, fuge, se ține de pereți, scuipă mucegai, ciuperci și țipă de sperie porcii, dă o sticlă peste cap și urlă și mai tare, acoperind dihăniile.

— Lasă-l că e beat, grohăie un porc.

— E turtă!

— E mucii!

— Groh-groh, hriu-hriu!

— Te-a apărat scroafa de alți porci, zice Mitică.

— Păi, de-aia sunt finul scroafei, cum credeai? zice Ciprian. Dacă eu sunt aici, nașa pe unde o fi?

— Pe-aici, cu purceii, răspunde Mitică.

— Unde? întreabă Ciprian și se uită în jur, dar nu vede nimic, totul e alb, ca în nori.

Mitică îi răspunde și, în timp ce se rostesc până la capăt, cuvintele capătă consistență.

— Uite-o pe nașa ta, e sub copacul ăla verde.

— Aha, acum văd copacul.

— De lângă râul cu lapte și miere.

— Văd și râul! Și pe nașă, și purceii!

un pui fără ochi

Surzii trăiesc în blocurile înalte noi basarabene unde pereții se sparg și saci de moloz curg curg în camioanele din curte în timp ce zeci de bormașini fac găuri în noii pereți iar muncitorii deschid ferestrele să audă toți muzica dată la maxim ritmul distrugerii în construcție

când vine liniștea după vreo cinci șase șapte ani surzii se mută în alte blocuri noi e bine perfect nici un deranj revolverul pus la cap face bine el vindecă și construiește ceva mai bun uite cum din gaură iese tumoarea e un nou început

cărțile arse fac loc unei literaturi mai bune cuvintele nu dispar se ridică cu flacăra și se așază în pagină e o lume bună bună surzii ascultă genunchii zdrobiți sunt mai flexibili coastele rupte ne fac mai elastici răul e eradicat prin praf de pușcă prin tăieturi fine prin funii-laț bine strânse

cu plămâni plini de praf nu e nevoie de mască
virișii mor n-au nici o șansă seringile intră în vene
cu aer și-ți dau aripi Bruce Lee nu mai moare
puișorul fără ochi va trăi va fi în lumina lui din
beznă va fi bufniță va fi cucuvea totul se potrivește
și se ndreaptă zdrobim degetele ca să le dăm cu
cremă anti-durere roiuri de păsări ne salută din cer
cresc lalele și narcise pe ruine Sarmizegetusa e vie
cronicarii iar au șalvari capul de rățoi măcăie fără
trup și nu n-o să-ți mai dorești niciodată să fii
Urmuz să fii ca Urmuz